

strany navrhuující, již tíží povinnost osvědčovací, nýbrž o osvědčení jejího odpůrce, jež, pokud není přesným protidůkazem, nezabývá stranu navrhuující práva, by přes to svůj nárok neosvědčila, a mimo to si soud z analys bez znaleckého vysvětlení nemůže učiniti jasný úsudek, které z obojího zboží druhé předčí. Správně též zodpověděl rekursní soud kladně otázku ohrožení, nemaje je za vyloučené potvrzením úředníka stěžovatelky, že v pozastaveném jednání již ustála, takže se prý již stala náprava stranou samou a není již třeba prozatímního opatření soudního. Rekursní soud zdůraznil správně, že tím není osvědčeno, že žalovaná neobnoví zaslání závadných dopisů. Tvrzená náprava nemůže proto v souzeném případě dojíti povšimnutí. Tím padají i vývody, jimiž se stěžovatelka snaží doličiti, že žalobkyně může žádané nápravy dosíci i jiným způsobem, příkazem, by závadných dopisů nebylo již používáno, a že tudíž soudní prozatímní opatření předbíhající konečnému rozhodnutí ve sporu, prý jest jako nadbytečné též nedovolené (sr. čís. 9221 sb. n. s.).

Čís. 10211.

Úroková pohledávka jest potud závislá na jistinné pohledávce, že tato nesmí v čase, kdy se požadují úroky z prodlení, býti zaniklou; jinak jest však pohledávkou samostatnou a může býti uplatňována samostatnou žalobou. Úroková pohledávka podléhá tříletému promlčení (§ 1480 obč. zák.), i když se hlavní nárok promlčoval ve lhůtě § 6 aut. zák. Předpisy §§ 1333 a 1334 obč. zák. se vztahují též na útraty sporu právoplatně přisouzené, ale včas nezaplacené.

(Rozh. ze dne 9. října 1930, Rv I 1682/29).

Žalobkyně byla zasažena a zraněna autem, náležejícím prvžalovanému a řízeným spolužalovaným. Žalovaným bylo právoplatně uloženo nahraditi žalobkyni škodu. Žalobou, o niž tu jde, domáhala se žalobkyně na žalovaných zaplacení úroků z přisouzené náhrady. Žalovaní vznesli jednak námitku zahájené rozepře, jednak obranu promlčení zažalovaného nároku. Procesní soud své stolice žalobu zamítl, o d v o l a c í s o u d uznal podle žaloby. D ů v o d y : Pohledávka úroková jest sice pohledávkou akcesorní, závislou na jsoucnosti pohledávky jistinné, jest však potud samostatnou, že má jen základ ve jsoucnosti hlavní pohledávky a že nesdílí právní důvod hlavní pohledávky. Úroková pohledávka vzniká prodlením dlužníka v placení jednotlivých náhrad, jež rozsudek v původním sporu o náhradu škody (Ck II 218/25) přisoudil žalobkyni se zpětnou platností (ex tunc), předpokládajíc, že byl dlužník o placení upomenut. Tento předpoklad byl splněn nejpozději doručením žaloby Ck II 218/25, dne 24. prosince 1925. Vzhledem k tomu nabyla žalobkyně dne 24. prosince 1925 nárok na placení zákonných 5% úroků a není proto žalobě, o niž tu jde, na závadu ani překážka rozepře zahájené, ježto jde o nárok, o němž nebylo ve sporu o náhradu škody ani

jednáno ani rozhodnuto, ani promlčení, ježto jde o pohledávku zcela obyčejnou, již jest posuzovati podle občanského zákona, nikoliv podle předpisů automobilového zákona, jež se promlčuje podle § 1480 obč. zák. Vzhledem k tomu, že žalobkyně nezažalovala starší než tříleté úroky a tyto úroky byly uznány číselně za správné, bylo žalobě vyhověti. Při tom jest proti názoru prvního soudu, jenž se odvolává na rozhodnutí čis. 1540 Gl. Ung. n. F. poukázati na repertorium nálezů čis. 185 (Gl. Ung. n. F. čis. 3061), v němž bylo vysloveno, že exekuční titul o sobě ještě neposkytuje exekuční nárok na zákonné úroky z prodlení, není-li v něm rozhodnuto o těchto úrocích.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y :

Žalovaní napadají rozsudek odvolacího soudu z dovolacího důvodu § 503 čis. 4 c. ř. s., leč neprávem, neboť vývody dovolání nejsou s to, by seslabilly nebo vyvrátily správnost názoru odvolacího soudu, že námitka zahájené rozepře není odůvodněna a že žalobní prosba ve smyslu výroku napadeného rozsudku jest opodstatněná. Dovolatelé poukazují se proto především na důvody napadeného rozsudku, jež odpovídají i stavu věci, i zákonu a k nimž, hledíc k vývodům dovolání jest jen dodati toto: není správné mínění dovolatelů, že žalující strana nemůže úroky z částek jí ve sporu C II 218/25 pravoplatně přiznaných vymáhati samostatnou žalobou, neboť úroková pohledávka jest na hlavním nároku ovšem potud závislá, že tento nárok nesmí v době, kdy se požadují úroky z prodlení, býti zaniklým, jinak však jest pohledávkou samostatnou a může samostatnou žalobou býti uplatňována. Otázka vzniku nových útrat z tohoto nového sporu nemůže na přípustnosti žaloby nic změnit, ani tehdy, když se žalující strana v původním sporu na žalovaných domáhala přemrštěných částek, ano nejde o úroky z těchto přemrštěných částek, nýbrž o úroky z částek straně žalující v předchozím sporu pravoplatně přiznaných. Jinak platí pro tyto nové útraty zásady § 40 a násl. c. ř. s.

Ohledně promlčecí lhůty jest správný právní názor soudu odvolacího, že zažalovaná úroková pohledávka podléhá ve smyslu § 1480 obč. zák. promlčení tříletému, neboť jak již doličeno, není úroková pohledávka na hlavní pohledávce zcela závislá a není proto správný názor dovolatelů, že se na zažalovanou úrokovou pohledávku vztahuje v otázce promlčení předpis § 6 automobilového zákona, který platí jen pro hlavní pohledávku, poněvadž vznikla z automobilového úrazu. S placením byli žalovaní v prodlení ode dne doručení nynější žaloby ovšem jen ohledně částek, jež žalující straně skutečně v předchozím sporu byly přisouzeny. Jsou proto žalovaní podle § 1333 a 1334 obč. zák. povinni od té doby platiti zákonné úroky z prodlení z těchto částek. Jest správné, že ve výroku napadeného rozsudku jsou dny, od kterých se postupně úroky z prodlení z příslušných částek přisuzují, uvedeny dvakráte. Z toho však neplyne, že žalobkyni byly za tyto dny přisouzeny úroky dvakráte, ano z výroku rozsudku jest patrné, že se úroky přisuzují běžně až do zaplacení. Není

proto důvodu, by bylo na tomto výroku něco změněno. Podle §§ 1333 a 1334 obč. zák. jsou zákonné úroky náhradou škody z prodlení v placení dlužné jistiny. Proč by se tento předpis neměl vztahovati na útraty sporu žalující straně pravoplatně přiznané, ale žalovanými včas nezaplacené, nelze seznati, any i útraty sporu jsou pohledávkou, na kterou se vztahují řečené §§. V rozhodnutí, jímž se útraty sporu přisuzují, nelze tuto úrokovou povinnost vysloviti, poněvadž splatnost útratové pohledávky nastává teprve po uplynutí lhůty k placení, takže v čase rozhodnutí o útratách ještě není povinnosti k placení úroků z prodlení. Rozhodnutí bývalého nejvyššího soudu ve Vídni uveřejněné ve sbírce Gl. U. n. F. pod číslem 1540 a 3061 nemají pro tento spor význam, ana se tam výslovně neřeší otázka přípustnosti žaloby o úroky, nýbrž jen otázka, pokud exekuce může býti povolena také pro úroky z prodlení na základě rozsudku znějícího jen na jistinu, kterážto otázka v souzeném případě vůbec nepřichází v úvahu.

Čís. 10212.

Pojišťovací smlouva.

Nebyla-li dána upomínka předepsaná pojišťovacími podmínkami pro případ neplacení následné premie, neodstoupila pojišťovna od smlouvy tím, že nepodala včas žalobu o zaplacení premie.

(Rozh. ze dne 9. října 1930, Rv I 1684/29).

Proti žalobě pojišťovny o zaplacení následné pojišťovací premie namítl žalovaný mimo jiné, že pojišťovna nezažalovala dlužnou premii ani v jednoměsíční dodatečné lhůtě ani v další tříměsíční lhůtě, takže bylo pojištění podle § 6 čís. 4 poj. podm. zrušeno. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby. Důvody: V námitkách opírá se žalovaný o ustanovení pojišťovací smlouvy (§ 6 všeobecných pojišťovacích podmínek). Podle třetího odstavce tohoto paragrafu jest žalobkyně povinna, nebude-li po zaplacení první premie následující premie zaplacená, žalovaného pod pohrůžkou následků prodlení písemně vyzvati, by premii do měsíce po odeslání upomínky zaplatil. Zůstala-li upomínka bez výsledku, přestává po uplynutí lhůty ručení společnosti. Nebude-li dlužná následující premie do tří měsíců po uplynutí upomínací lhůty zažalována, platí to za upuštění žalobkyně od smlouvy. Jde o to, co se stane, když žalobkyně se stanovením dodatečné lhůty jednoho měsíce s pohrůžkou následků prodlení neupomínala a pak ani do tří měsíců t. j. zde čtyři měsíce nezažalovala. Žalovaný míní, že pojištění jest zrušeno. Toto stanovisko však nemůže soud schváliti. Výraz »hat aufzufordern« ukládá sice žalobkyni závazek. Jako sankce na nedodržení tohoto závazku není však stanoveno upuštění od smlouvy, nýbrž žalobkyně ztrácí jen výhodu, že od uplynutí lhůty přestává ručení. Žalobkyně ručí, ač premie nebyla zaplacená, dále. Upuštění od smlouvy může se podle pojišťovacích podmínek státi teprve, když byla udělena jedno-